

Édes-e Jézus igája?

Az én igám „*chréstos*”. E szó szótári jelentése: 1. (dolgokról): hasznos, használható, üdvös, rendes, alkalmas, kellemes. 2. (személyekről): tiszteletreméltó, jó, nemes, szelíd, jóságos, őszinte.

Az „*édes*” görögül „*glykys*”. Az Újszövetségben négyszer fordul elő: „Ugyanaz a forrás nem ad édes és keserű vizet. Sós forrás nem adhat édes vizet.” (Jak 3,11–2) „Vedd és edd meg, és megkeseríti gyomrod, de a szavadban édes lesz, mint a méz... Megettem és a számban olyan édes volt, mint a méz, de amikor lenyeltem, megkeseredett a gyomromban.” (Jel 9,9–10) Jézusnál nem találjuk a „*glykys*” (=édes) szót.

A „*chréstos*” viszont szerepel Jézusnál két helyen: „És senki régi bort ivó nem akar újat; ezt mondja ugyanis: a régi – *jó*”. (Lk 5,39) „Legyetek fiai a Magasságbelinek, mert ő „*jó*” a hálátlanokhoz és a gonoszokhoz.” (Lk 6,35) Az egész Újszövetségben még négyszer, a belőle képzett –ság/-séges főnév a „*chréstotés*” még tízszer fordul elő. A 14 előfordulásból 13 Pálra esik.

A görög kódexekben nincs szövegváltozat.

A latin kódexek is egyértelműek: *Jugum enim suave est*. „*Suave*” és nem „*dulce*”¹. A „*suave*” szótári jelentése: édes, kedves, kellemes.

Jeruzsálemi biblia: *Mein Joch ist sanft*. A „*sanft*” szótári jelentése: szelíd, enyhe, gyengéd, lágy.

Müncheni kódex	(1466): „mert az én jármam édes”
Sylvester	(1541): „mert az én igám hasznos”
Károli	(1591): „mert az én igám gyönyörűség”
Káldi	(1621): „mert az én igám édes”
Prot. revízió	(1966): „mert az én igám jó”
Limburgi	(1957): „az én igám édes”

Az iga kellemetlen és nehéz. De Jézus igája nem kellemetlen és nem nehéz. De iga. Nem mondta: az én igám nem iga. Nem mondta; az én utánam jövés – nem iga.

Azt mondta, hogy az Ő utána menés iga (keskeny út, kereszt, stb.).

Azt mondta, hogy van kellemetlen és nehéz iga, és van nem kellemetlen és nem nehéz iga, „kontrapunktosan” fogalmazott.

De „édes” iga: már sok, már paradoxon. Édes az, ami össztermészetünk szempontjából

¹ Eredetiben tévesen *dulcis*.

optimális érzelmi állapotot biztosít. Az iga az össztermészetünkből nem lehet optimális érzelmi állapotot biztosító; ha ez volna, akkor már nem lehetne iga. A jézusi kontrapunktot a magyar huszita fordító (1466) – alighanem korábbi magyar előzmények után – tovább fokozta; Károli még inkább. Sylvester és az 1966 évi protestáns revízió viszont a görög szöveg alapján „hasznos” és „jó” fordítások mellett foglalt állást.

Az „édes” fordítás – irreális. Többet mond, mint amennyit Jézus mondott, többet, mint amennyi lélektanilag lehetséges.

Megjelent: Karácsonyi Ajándék 1974. 4. kötet